

Puolivuosisiraportti 30.6.2020

KH § 335

Selostus:

Puolivuosisiraportti kaupungin toiminnasta ja taloudesta ajalta 1.1. - 30.6.2020 on esityslistaliitteenä A (talouskatsaus, toteutumavertailut, keskushallinto, sivistystoimiala ja tekninen toimiala, Savonlinnan Vesi, avustukset, henkilöstöosa, investointiosa ja konserniosion tiedot).

Vuoden 2020 alkuperäisen talousarvion tulos on euroa 9 274 886 euroa ylijäämäinen ja muutetun talousarvion (Kv 15.6.2020) 8 112 723 euroa ylijäämäinen. Raportointitilanteessa 30.6.2020 tilikauden tulos on 6 494 368 euroa ylijäämäinen.

Kaupungin verotuloarvio talousarviossa on 145,5 milj. euroa, mikä on viimeisen veroennusteen perusteella jäämässä n. 9 milj. euroa alle talousarvion. Verotuloarvion alittuminen johtuu pääosin koronaepidemiasta, minkä johdosta kaupungin työllisyystilanne on heikentynyt merkittävästi.

Valtionosuustulo talousarviossa on 88,7 milj. euroa ja muutetussa talousarviossa 89 milj. euroa. Valtion myöntämien koronakompensaatioiden johdosta valtionosuustulo tulee ylittymään 7,8 milj. euroa: verotulojen viivästymisen kompensaatio n. 3,3 milj. euroa ja peruspalvelujen valtionosuuden korotus 4,5 milj. euroa. Verotulojen viivästymisen kompensaatio vähennetään vuoden 2021 valtionosuudesta pois viivästyskorkoineen, n. 3,4 milj. euroa.

Raportointiajankohdassa toimintatuotot ovat 22,5 milj. euroa (tot- % 46,6) ja ne ovat n. 68 000 euroa suuremmat kuin vastaavana aikana vuonna 2019. Toimintatuotoissa on kertaluontoisena eränä YH-ltä Savon Oy:n toiminnan lakkaamisen/yhtiön purun jälkeen omistajalle tullut tuloutus n.0,9 milj. euroa. Arvio on, että toimintatuotot jäävät kuitenkin n. 0,3 milj. euroa alle talousarviossa asetetun tuotto tavoitteen. Toimintatuotot kertyvät toimintakuluja hitaammin jälkikäteisestä laskutuksesta johtuen.

Toimintakulujen toteuma on 123,4 milj. euroa (tot.-% 46,7) ja n. 8 milj. euroa vähäisempi kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2019. Palkat ja palkkiot 18,1 milj. euroa, tot -% 45,6, missä on laskua edelliseen vuoteen verrattuna 1,3 milj. euroa. Henkilöstökulujen vähentyminen selittyy valtuuston päättämillä pysyvillä henkilöstömenoleikkauksilla ajalle 2019 – 2022, henkilöstösuunnitelman mukaisilla henkilöstövähennyksillä sekä maltillisella kuntapuolen palkkaratkaisulla. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti

henkilöstökulujen ns. säästöjä ei saa käyttää muun palvelutuotannon toimintakulujen katteeksi. Palveluostojen toteutuma kesäkuun lopussa on 85,6 milj. euroa (tot. 46,5 %), mikä on 6,3 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2019. Koronaepidemia vähensi sote -palvelujen suoritteita keväällä 2020 ja tästä johtuen myös niiden kuntalaskutus oli keväällä keskimääräistä alhaisempi. Sosteri on ilmoittanut tavoitteekseen pysyä vuoden 2020 talousarviossa ellei koronaepidemia tuo loppuvuodesta merkittäviä toimintakulujen lisäyksiä.

Investoinnit

Talousarviossa on investointien hankintoihin budjetoitu 24 792 355 euroa (brutto) ja muutetussa talousarviossa 25 542 355 euroa (brutto). Investointien toteutuma 30.6.2020 on yhteensä brutto 5 213 857 euroa (tot. % 20,4) ja netto 5 132 989 euroa (tot. % 21,10).

Toimenpiteet talouden sopeuttamiseksi

Savonlinnan kaupungin korkea veroaste huomioiden, on kuluvaan vuoden ja tulevan taloussuunnitelmakauden 2021 - 2024 osalta ensiarvoisen tärkeää, että kaupungin talous saadaan tasapainoitettua ilman verokorotuksia vuoden 2022 loppuun mennessä eli ennen sote-maakuntauudistuksen mahdollista voimaantuloa.

Sote- maakuntauudistukseen sisältyy

- Muutosrajoitin, millä lievennetään pysyvästi kunnan kustannusten ja tulojen siirron epäsuhtaa. Rajoittimen suuruus on symmetrisesti 60 prosenttia eli sekä positiivisesta että negatiivisesta muutoksesta kunnan omavastuulle jää 40 prosenttia pysyvästi. Savonlinnan osalta, mikäli kustannustaso pysyy vuoden 2020 tasolla muutosrajoitin on -10,2 milj. euroa, mistä 40 % eli yli -4 milj. euroa jää pysyvästi heikentämään kaupungin rahoitusasemaa muutoksen jälkeen. Mikäli tasapainotustoimenpiteet vuonna 2020 ja vuosina 2021-2022 saadaan toteutettua (-5 %), muutosrajoitin on -5,5 milj. euroa, mistä kunnan omavastuu 40 % on n. -2,2 milj. euroa.

- Siirtymätasaus Siirtymätasauksessa muutos rajataan +/- 25

€/asukas per vuosi. Viidentenä vuonna eli vuonna 2027 muutos on kumulatiivisesti enintään +/- 100 €/asukas, joka jää toistaiseksi pysyvänä voimaan. Siirtymätasausmenettely sisältää kunnille kannusteen tasapainottaa talouttaan uudistuksen voimaantuloon mennessä. Olennaisin asia muutoksissa on lopullinen tasapaino uudistuksen siirtymäkauden päättyessä. Erityisesti sote-kustannusten alentamisella on oleellinen merkitys, koska se vaikuttaa pysyvään muutosrajoittimeen. Heikko taloudellinen tilanne jää perinnöksi myös uudistuksen voimaantulon jälkeen. Se ei korjaannu automaattisesti siirtymäkauden aikana, mutta kuntien

omat toimet vaikuttavat luonnollisesti tasapainotilanteen muutokseen uudistuksen jälkeenkin.

Ttulooverosentti 0,5 %-yksikön korotuksella vuonna 2020 katettiin kuluvan vuoden sote-menojen kasvua ja vastaavanlaista kattamista ei tule tehdä enää tulevilla taloussuunnitelmakaudella huomioiden FCG:n odotekustannusanalyysin osoittama sosiaali- ja terveystalouden säästöpotentiaali yli 26 milj. euroa ja kaupungin korkea veroaste.

Kaupungin talouden tasapainotila edellyttää sote-ostopalvelumenojen leikkaamista vuonna 2020 - 3 milj. eurolla ja tulevilla taloussuunnitelmakaudella yhteensä - 5 milj. eurolla vuoteen 2022 mennessä, koska vuodesta 2013 alkaen asetettuja talouden sopeuttamistoimenpiteitä ei sote-palvelujen säästöpotentiaalista huolimatta ole toteutettu:

Tasapainotusohjelma 2013 – 2019 leikkaustavoite oli 1,6 milj. e/v/1,9 milj. e ja nyt vuodelle 2020 – 3 milj. e. Ajalla 2017 - 2018 sote-ostopalvelumenot ovat ylittyneet hyväksyttyyn talousarvioon nähden 13,3 milj. euroa.

Sote-rahoitusjärjestelmien seurauksena Savonlinnalle uhkaa jäädä pysyvästi Suomen korkeimpiin kuuluvat sotemenot raskuudeksi. Kaupungin tulee ehdottomasti saada sopeutettua sote-menot lähemmäksi palvelutarvevakioitujen kustannusten maan keskiarvoa. Nyt Savonlinnan tarvevakioitujen sotekustannukset ovat maan kalleimmat

(valmistelu talousjohtaja Periläinen puh 044 417 4096)

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus merkitsee esityslistaliitteenä A olevan puolivuosisiraportin 30.6.2020 tiedoksi ja saattaa sen edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Toimenpiteet: Kaupunginvaltuusto